

Резюме на становището на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно подобряването на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз, относно централните депозитари на ценни книжа („ЦДЦК“) и за изменение на Директива 98/26/ЕО

(Пълният текст на настоящото становище може да се намери на английски, френски и немски език на уебсайта на ЕНОЗД: <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/С 336/07)

1. Въведение

1.1. Консултация с ЕНОЗД

1. На 7 март 2012 г. Комисията прие предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно подобряването на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз, относно централните депозитари на ценни книжа („ЦДЦК“) и за изменение на Директива 98/26/ЕО („предложението“). Настоящото предложение беше изпратено на ЕНОЗД за консултация на същия ден.

2. ЕНОЗД приветства факта, че Комисията е провела консултация с него и препоръчва в преамбюла на предложението регламент да бъде включено позоваване на настоящото становище.

3. Предложението съдържа разпоредби, които в определени случаи могат да доведат до последици във връзка със защитата на данните за засегнатите лица, например разследващите правомощия на компетентните органи, обмена на информация, съхраняването на данни, възлагането на дейности на външни подизпълнители, публикуването на санкции и докладването на нарушения.

4. Има разпоредби, подобни на посочените в настоящото становище, в няколко предстоящи и евентуални бъдещи предложения, като обсъдените в становищата на ЕНОЗД относно европейските фондове за рисков капитал и европейските фондове за социално предприемачество⁽¹⁾, законодателния пакет за преразглеждане на банковото законодателство, пазарите на финансови инструменти (Директива за пазарите на финансови инструменти/Регламент за пазарите на финансови инструменти, MiFID/MiFIR) и пазарните злоупотреби⁽²⁾. Поради това ЕНОЗД препоръчва настоящото становище да се чете в тясна връзка със становищата му относно горепосочените инициативи.

1.2. Цели и обхват на предложението

5. Сключването на всяка сделка с ценни книжа, която се извършва на фондова борса или извънборсово, се следва от процедури, водещи до сетълмент на сделката, което означава доставка на ценни книжа на купувача срещу парично плащане от продавача. Централните депозитари на ценни книжа (ЦДЦК) са ключовите институции, които дават възможност за осъществяване на сетълмент, като управляват т.нар. системи за сетълмент на ценни книжа. Те са институциите, които улесняват сделките, сключвани на пазарите. ЦДЦК осигуряват също първоначалната регистрация и централното обслужване на сметки за ценни книжа, като записват броя на ценните книжа, емитирани от всеки емитент, както и всяка промяна на техния притежател.

6. Въпреки че като цяло ЦДЦК са надеждни и ефективни в рамките на националните граници, трансграничните контакти помежду им се отличават с по-ниска степен на сигурност, което означава, че при трансгранични инвестиции инвеститорите са изправени пред по-големи рискове и разходи. Отсъствието на ефективен единен вътрешен пазар за сетълмент също поставя някои важни въпроси, например ограничаване на достъпа на емитентите на ценни книжа до ЦДЦК, различия между националните лицензионни режими и правилата по отношение на ЦДЦК в рамките на ЕС, както и ограничена конкуренция между отделните национални ЦДЦК. Тези пречки са причина за голямото раздробяване на пазара, докато трансграничните сделки в Европа непрекъснато се увеличават, а ЦДЦК са все по-тясно свързани помежду си.

7. Целта на предложението е да бъдат решени тези проблеми чрез въвеждане на задължението всички прехвърлими ценни книжа да се представят в безлична форма и да се регистрират в ЦДЦК, преди да се търгуват на регулирани места за търгуване, уеднаквяване на сроковете за сетълмент и режимите на дисциплина при сетълмента за целия ЕС и въвеждане на общ набор от правила по отношение на рисковете, свързани с дейността и услугите на ЦДЦК.

8. Наред с Директива 2004/39/ЕО относно пазарите на финансови инструменти (MiFID), с която се регламентират местата за търгуване, и с предложението за Регламент относно трансакциите с деривати (РТД), с който се урежда дейността на централните контрагенти (ЦК), предложението ще допълни регулаторната рамка по отношение на инфраструктурите на пазарите на ценни книжа.

⁽¹⁾ Становище на ЕНОЗД от 14 юни 2012 г., достъпно на адрес: <http://www.edps.europa.eu>

⁽²⁾ Становище на ЕНОЗД от 10 февруари 2012 г., достъпно на адрес: <http://www.edps.europa.eu>

3. **Заклучения**

48. ЕНОЗД приветства вниманието, което е отделено специално на защитата на данните в предложението.
49. ЕНОЗД прави следните препоръки:
- позоваването на настоящото становище да бъде включено в преамбюла на предложението,
 - да се преработят разпоредбите, които подчертават пълната приложимост на съществуващото законодателство за защита на данните, в обща разпоредба, която се позовава на Директива 95/46/ЕО, както и на Регламент (ЕО) № 45/2001, и да се поясни позоваването на Директива 95/46/ЕО, като се посочи, че разпоредбите ще се прилагат в съответствие с националните правила за прилагане на Директива 95/46/ЕО. Освен това ЕНОЗД препоръчва този вид основна разпоредба да бъде включена в материалноправна разпоредба на предложението,
 - да се ограничи достъпът на компетентните органи до документи и информация за конкретно определени като тежки нарушения на предложението и в случаи, в които съществуват обосновани съмнения (следва да са подкрепени от конкретни първоначални доказателства), че е извършено нарушение,
 - да се въведе задължение за компетентните органи да изискват документи и информация с официално решение, посочващо правното основание и целта на искането и каква информация се изисква, срока, в рамките на който следва да се предостави информацията, както и правото на адресата за преразглеждане на решението от съд,
 - да се определи видът на личната информация, която може да бъде обработвана и предавана съгласно предложението, да се определят целите, за които личните данни могат да се обработват и предават от компетентните органи, и да се определи пропорционален период за съхраняване на данните за целите на горната обработка или най-малко да се въведат прецизни критерии за неговото определяне,
 - предвид съответните рискове, свързани с предаването на данни към трети държави, да се добавят в член 23, параграф 7 специални предпазни мерки, каквито са например оценката за всеки отделен случай и наличието на подходящо ниво на защита на личните данни в третата държава, която ги получава,
 - да се замени предвиденият в член 27 от предложението минимален период на съхраняване от 5 години с максимален период на съхраняване, когато записите съдържат лични данни. Избраният период следва да бъде необходим и пропорционален за целта, за която се обработват данните,
 - член 28, параграф 1, буква и) да се преработи, както следва: „ЦДЦК гарантира, че доставчикът на услуги предоставя своите услуги в пълно съответствие с приложимите за ЦДЦК национални правила за прилагане на Директива 95/46/ЕО за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни. ЦДЦК е отговорен за (...)“,
 - в член 62, параграф 2, буква б) да се добави следната разпоредба: „неразкриването на самоличността на тези лица следва да се гарантира на всички етапи от процедурата, освен ако нейното разкриване се изисква от националното законодателство в контекста на допълнително разследване или последващо съдебно производство“ и в член 62, параграф 2, буква в) да се заличи изразът „принципите на“,
 - в контекста на изразените в настоящото становище съмнения да се оцени необходимостта и пропорционалността на предложената система за задължително публично разгласяване на санкциите. В зависимост от резултата от теста за необходимост и пропорционалност във всеки случай да се предвидят подходящи предпазни мерки, за да се гарантира спазването на подходящи предпазни мерки, които да гарантират зачитане на презумпцията за невиновност, правото на засегнатите лица да оспорят решението, сигурността/точността на данните и тяхното заличаване след подходящ период от време.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2012 година.

Giovanni BUTTARELLI
Асистент към Европейския надзорен орган
по защита на данните